

RECSKI SZOCIÁLIS ELLÁTÓ ÉS GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

3245 Recsk, Kossuth L. út 146.

Tel.: 06 30 200 34 69

csaladsegito.recsk@gmail.com

Beszámoló

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évi tevékenységéről

Recsk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. május 22.-én tartandó ülésére.

Tisztelt Képviselő Testület!

Recsk Nagyközség Önkormányzata fenntartásában működik a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény 3245 Recsk, Bajcsy-Zsilinszky út 1. szám alatti székhellyel. Az intézmény Recsk, Kossuth Lajos út 146. szám alatti telephelyén működik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban: szolgálat) 1 főállású családsegítő alkalmazásával. A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást 1 fő családsegítő látja el Recsk és Parádsasvár településeken.

A Recski Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézménynél Pető Virgínia családsegítő munkaviszonya 2023. 06. 04. napján megszűnt. Ezt követően családsegítőként kerültem kinevezésre és 2023. július 03-án kezdtem meg munkámat a szolgálatnál. E szociális terület segítő tevékenységéhez 13 év egészségügyben, közel 8 év közigazgatásban szerzett tapasztalattal és szociálpedagógus végzettséggel láttam neki.

A beszámolómban Pető Virgínia családsegítő által átadott és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján a szolgálat 2023. évi tevékenységét mutatom be a 2023. december 31. napja szerinti statisztika alapján.

A szolgálatnál nyilvántartott és vezetett forgalmi napló adatai szerint 2023. évben: a szakmai tevékenységek száma 1757 (halmozott adat) Recsk és Parádsasvár településeken összesen.

Alapellátásban és szociális segítségben részt vevők száma együttműködési megállapodás alapján 71 fő, védelembe vett kiskorú gyermekek száma 35 fő.

Nevelésbe vétel 7 fő. Ideiglenes hatályú elhelyezésre a kórházból 2 gyermek, 1 családból pedig közvetlen a családsegítő javaslatára 1 csecsemő került.

Parádsasváron 2023-ban gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézkedésre nem került sor. Egy alkalommal felnőtt esetében került sor egyszeri intézkedésre kórházból való hazabocsátás ügyében.

Szakmaközi megbeszélés 6 alkalommal valósult meg, amelyen rendszeresen részt vett az „Aranykapu” HSZK jelzőrendszeri tanácsadója, esetmenedzsere, a Csengővár Óvoda és Mini

Bölcsőde, a Jámbor Vilmos Általános Iskola, a Védőnői Szolgálat, a recski II. számú körzet háziorvosa. A rendőrség egy alkalommal sem képviselte magát a szakmaközi tanácskozáson.

Esetmegbeszélést 5 alkalommal tartottunk a Szolgálatnál, valamint az Aranykapu Humán Szolgáltató Központnál 3 alkalommal vettem részt esetmegbeszélésen.

A szolgálatnál több nyugdíjas korú felnőtt részéről merült fel méltányossági nyugdíjmelésre és egészségbiztosítási pénztár felé egyszeri gyógyszersegély igénylése iránti kérelem benyújtásában való segítségkérés, jogi képviselő lehetőség.

Ezen kívül hivatalos levelek írásában, hivatalos ügyek intézésében, útiköltség elszámolásában, keresetlevelek megírásában, ruha- és tárgyadományok nyújtásában, mind gyermek, mind felnőtt részére nyújtott segítséget szolgálatunk.

A jelzőrendszer működése

A jelzőrendszer működése az 1997. évi XXXI. törvényben előírtak szerint a szolgálat feladata a gyermek jólétének, azaz a gyermek testi érzelmi, és erkölcsi fejlődésének személyi, vagyoni, jogainak biztosítása, családjában történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére, illetve családjából kiemelt gyermek visszahelyezésére irányuló intézkedések és ellátások nyújtása. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez vagy megszüntetéséhez elsődlegesen fontos a család önkéntes együttműködése a gyermekjóléti szolgálattal. A védelemben vett gyermekek esetében az „Aranykapu” Humán Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Központjának esetenedzsere koordinálja a gyermekvédelmi feladatok betartását, a szülők és gyermekek számára a családsegítő bevonásával szociális segítő tevékenység nyújtásával.

A szolgálat a településen észlelő- és jelzőrendszert működtet a gyermekvédelemhez kapcsolódó más szervek és személyek bevonásával. A szolgálat a gyermek bántalmazásával, elhanyagolásával, vagy egyéb veszélyeztetettségével kapcsolatos információk elsősorban a jelzőrendszer tagjaitól vagy egyéb jelzésből bejelentésből, illetve hivatalból észleli. A 2023-as évben 63 írásbeli jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól:

- egészségügyi szolgáltatótól 25, melyből védőnői jelzés 21
- személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól 12
- köznevelési intézmény, szakképző intézménytől 15
- rendőrségtől 3
- egyesülettől, alapítványtól, egyházi jogi személytől 1
- áldozatsegítőtől 1
- állampolgároktól 5
- jegyzőtől 1

Célja a kialakult családon belüli problémák, nehézségek, veszélyeztetések felismerése, és célzott, azonnali továbbítása a gyermekjóléti szolgálat felé.

A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás és az együttműködés jó volt. Leginkább az általános iskolával, védőnővel és az óvodával, háziorvossal volt rendszeres a kapcsolat. A többi jelzőrendszeri tagokkal többnyire telefonos egyeztetés történik.

A jelzőrendszer 2023. évi munkájának értékelését a 2024. február 22. napján az éves jelzőrendszeri tanácskozáson tartottuk meg.

A jelzőrendszeri tagok beszámolóí alapján, a településre vonatkozólag problémaként megfogalmazható, hogy a fiatal lányok, asszonyok nem védekeznek a terhesség megelőzése miatt. Bevállalnak erejüket meghaladó gyermek létszámot. Ezen családok anyagi helyzete nem megfelelő, ha több gyermek egyidejűleg beteg a gyógyszereket kiváltani nem tudják, emellett munkanélküliség, elégtelen jövedelem, és főleg az esti órákban megjelenő tudatmódosító szer használat által befolyásolt acsarkodó, normaszegő viselkedésű személyek jelenléte.

A Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pétervásárai Tagintézménye által küldött beszámoló tartalmazza, hogy a településünkön teljes körű a szakfeladatok ellátása, a terápiás foglalkozások biztosítása mind az óvodai, mind pedig az iskola tekintetében. Recskén 2 logopédus, 1 fejlesztő pedagógus, 1 pszichológus végez pedagógia szakszolgálati alapellátást.

A 3 év alatti gyermekeket is a szolgálat vizsgálja, így a védőnő szerepe fontos abban, hogy minél korábbi életkorban a problémafelismerés megtörténjen.

Pedagógiai fejlesztő foglalkozásokon az óvodában 32 fő vesz részt, az óvoda létszáma 71 fő, így tehát közel az óvodások fele részesül fejlesztő foglalkozásokon.

Iskolai szinten 16 tanuló részesül pszichológiai ellátásban, óvodában 6 gyermek, leginkább magatartási, beilleszkedési, valamint indulat és konfliktuskezelési problémákkal, stresszkezeléssel.

A családsegítő váltást követően a kliensekkel való bizalmi kapcsolat kialakítása és a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés kialakítása mellett technikai kérdésekkel is meg kellett küzdeni.

A „Gyermekeink Védelmében” elnevezésű informatikai rendszer (továbbiakban: GYVR) működését és használatát, valamint az adatrögzítést az Államkincstártól kért oktatóvideók és papíralapú tájékoztató alapján, valamint 2x2 óra online képzés segítségével sajátítottam el. Nehezítő tényező volt az indulásnál, hogy a családsegítőváltást követően a GYVR-ben folyamatban lévő ügyek átszignálása a megszűnt családsegítőről az új családsegítőre sikertelen volt az informatikai rendszer működése okán, mely hibát a rendszert működtető Magyar Államkincstár 2024 februárjára javított ki és tett használhatóvá.

A jelzőrendszeri tagok közül az iskolával, óvodával, védőnővel, heti rendszerességgel tartok kapcsolatot, háziorvosok és más jelzőrendszeri tagokkal többnyire telefonon és a szakmaközi megbeszélés alkalmával működünk együtt.

Az iskolai-óvodai szociális segítővel, több alkalommal történt egyeztetés az alapellátásban és védelembe vett gyermekek ügyében. A gyermekjóléti szolgálat jó kapcsolatot ápol a más településeken működő gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a Pétervásárai Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival és az Egri Főegyházmegyei Karitás-központ recski Karitás-csoportjának önkénteseivel.

A szolgálatnál gondozott leggyakrabban előforduló veszélyeztetettségi okok: szülők, család életvitele, életvezetési problémája, a gyermekek fizikai és lelki elhanyagolása, családszerkezet problémák, lakhatási és megélhetési problémák, gyermeknevelési problémák. A gondozott gyermekek körében tapasztalt problémák: tanuláshoz való passzív hozzáállás,

rossz tanulmányi eredmény, korai iskolaelhagyás még a 18. életév betöltését megelőzően, a szabadidő hasznos eltöltésének hiánya, válások, szülők élettársi kapcsolatának megszűnését követő konfliktusok és a gyermekek felügyeleti jogát érintő konfliktusok, kiskorú várandóssága.

A Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltségének élelmiszer-csomagosztásának az RSZTOP-pályázat keretén belül az év második felében egy alkalommal és egyben utoljára került sor. A recski Karitászcsoport sok esetben támogat családokat gyógyszerköltség átvállalásában, utazási költségtérítésben.

A recski Karitászcsoport önkénteseivel együtt a nyár folyamán három napos napközbeni programok szervezésében és lebonyolításában vettem részt.

2023 októberében 40 órás pontszerző online továbbképzésen vettem részt a Családbarát Magyarország Központ szervezésében, Családi életre nevelés és kapcsolati kultúra fejlesztése témakörében.

2023 augusztusában két védelembe vett kiskorú esetében nevelésbe vételi javaslat került megküldésre a Pétervásárai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályra az esetmenedzser által, mivel az édesanya gyermekeivel ismeretlen helyen tartózkodott, huzamos ideig elhagyták a települést a családsegítő, illetve az az esetmenedzser értesítése nélkül. A Gyámhivatal a két kiskorút nevelésére alkalmas rokont talált az anyai nagyszülő személyében, ezáltal a gyermekek családba fogadással az anyai nagyszülő háztartásába kerültek, más illetékességű településre, így a két gyermek a településről elköltözött. Rövid időn belül pedig az édesanya is elköltözött a településünkről, ezáltal a szociális segítő tevékenység is megszakadt vele kapcsolatosan.

2023 augusztusában egy gyermek került védelembe 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás miatt.

2023 szeptemberében egy védelembe vett gyermek esetében ideiglenes hatályú elhelyezésre tettem javaslatot, mivel a kiskorú a törvényes képvisellel nem rendelkező nagyszülő háztartásába került, mert az anya nem tudott megfelelően gondoskodni róla. Mielőtt még a hatóság döntésére sor került volna átmenetileg a súlyos veszélyeztetés megszűnt, a hatóság a védelembe vétel rendkívüli felülvizsgálatát rendelte el. Az anya a kiskorú gyermekével együtt gyakran változtatott tartózkodási helyet, illetve az ismeretlen helyen való tartózkodásai és az illetékességi váltások miatt több mint fél évig húzódott az eljárás és nem született döntés 2023-ban. Ez ügyben 2024-ben született hatósági döntés, mely eredményeként a gyermeket családba fogadással az anyai nagyszülő gondozza és neveli védelembe vétel mellett.

2023 szeptemberében született csecsemőt és édesanyját minden előzményes környezettanulmányra való felkérés nélkül hazabocsátottak a büntetés végrehajtási intézmény kórházából. 2023 októberében a csecsemő esetében a hatékony jelzőrendszeri tagok együttműködésének köszönhetően súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül a családsegítőtől hatósági intézkedés javaslatára került sor, az „Aranykapu” HSZK központ értesítése mellett, amely során a Pétervásárai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya a gyermek azonnali hatályú elhelyezését elrendelte, mely felülvizsgálatának eredményeként a hatóság nevelésbe vételt rendelt el, a csecsemő nevelőszülők háztartásába került.

2023 decemberében egy családnál két kiskorú védelembe vételének megszüntetésére került sor, mivel a veszélyeztetettséget sikerült megszüntetni, a család továbbra alapellátás keretein belül történő segítő tevékenységben részesül.

A Szolgálat alapellátás keretein belül az év második felében 11 családnak, ezen belül 41 kiskorú gyermeknek nyújtott szociális segítő tevékenységet. Az alapellátottak közül elsődleges problémaként a család szerkezetében történt változások következtében kialakult konfliktusos helyzet, illetve a gyermekek törvényes képviselőjére, a szülői felügyeleti jog gyakorlásának tisztázása jelentkezett.

Szolgálatunk folyamatosan elfogad és közvetít a rászorulóknak számára ruhaadományt, mind gyermekruha, mind pedig felnőtt ruhák tekintetében, előfordult már, hogy használati tárgyakat is tudtunk adományozni, mint kályha, tv, lámpa.

RÉV munkatárs bevonásával tervek szerint egy kiskorú és szülője esetében terveztünk segítségnyújtást dohányzás, illetve alkohol problémák miatt, ez azonban gyakorlatilag nem valósult meg, mert a kiskorút családba fogadta a nagymama, aki az illetékességi területünkön kívül lakik.

A RÉV munkatársa a későbbiek során bármikor a kliensek rendelkezésére áll igény szerint, jelenleg is egy fő esetében zajlik egyéni segítségnyújtás.

Nyáron a recski Karitás vezetője által szervezett és támogatott 3 napos napközi programon felügyelőként segítettem a program szervező munkáját. A programokon hátrányos helyzetű gyermekek, védelembe vett gyermekek is részt vettek és gyűjtöttek felejthetetlen és közösségi élményeket.

A jövőre vonatkozó elképzelések

A Szolgálat továbbiakban is segítséget nyújt minden lakos számára a közüzemi szolgáltatók, kormányhivatal, szakorvosok és egyéb szakemberek felkeresésében, időpontfoglalásban, dokumentáció kitöltésében, önéletrajz készítésében és ezek továbbításában elektronikus úton.

A RÉV szenvedélybeteg-segítő szolgálat szakembereivel jó az együttműködés, egyéni esetkezelésben önkéntes igény felmerülése esetén is és ezen kívül prevenciós céllal az iskolával egyeztetve csoportos foglalkozások megtartására is rendelkezésre állnak, ez utóbbi bevezetését tervezem az iskolában az osztályfőnökökkel egyeztetve a következő tanévtől.

Tapasztalataim szerint az általános iskola felső osztályos tanulóinak a szabadidő hasznos eltöltése szinte teljes mértékben hiányos. Céлом arra megfelelő hely és legalább heti egy alkalommal történő közösségépítő tevékenység bevezetése, ahol a szabadidejüket hasznosan eltölthetik csoportfoglalkozások keretein belül. Ennek érdekében a Recski Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való szorosabb együttműködésre van szükség.

Az idei nyáron is segíték a Karitás tábor szervezésében, ahol olyan gyermekek számára szervezünk szabadidős és közösségi programokat, amelyeken való részvétel vagy szervezés a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna.

A településen több fiatal felnőtt részéről tájékoztatásom hatására felmerült az igény arra, hogy befejezzék a 9. vagy 10. évfolyamot, és szakképesítést szerezzenek. A tanév megkezdését megelőzően segítém őket abban, hogy elindulhassanak ezen az úton.

A településen élőkre jellemző az aluliskolázottság, a szakma hiánya, ezért jövedelemszerzés gyanánt a közfoglalkoztatásban vehetnek részt leginkább, ezen kívül legtöbb családfenntartó szezonálisan tud egyszerűsített foglalkoztatással munkát vállalni leggyakoribb esetben az építőiparban, azonban a szezonális jellegből adódóan pontosan a téli időszakra kerülnek nehéz anyagi és lakhatási körülmények közé, ezért nyomatékosan tudatosítom az általam kapcsolatba kerülő családok számára, hogy takarékoskodjanak a téli időszakra és a nyár folyamán gondoskodjanak a téli tüzelő beszerzéséről.

A már folyamatban lévő alapellátottak és védelembe vett gyermekek és családjaik részéről a családsegítő váltást követően elmondhatom, hogy kialakult a bizalmi kapcsolat. A családsegítő akkor eredményes, ha az érintett családokkal együtt tud működni a problémák megoldásában, ha időben jelzik a problémáikat, hogy azok ne mélyüljenek el és még alapellátás keretein belül segíteni lehessen és elkerülhetőek legyenek a gyámhivatali intézkedések.

Eddigi szakmai pályafutásom során akár az egészségügyben, akár a közigazgatásban jellemző volt az, hogy kiszolgáltatott helyzetekben kellett megoldást találni, problémát megoldani, segítséget nyújtani. A családsegítői tevékenységem során ezeket a tapasztalatokat tudom hasznosítani, emellett két kisgyermeket nevelő szülőként tapasztalom, hogy a többi kisgyermeket nevelő szülővel a gyermeknevelés egy fontos kapcsolódási pont, amely segíti az együttműködést és a tanácsaimmal, útmutatásaimmal elfogadóbbak, mivel hasonló helyzetekkel, feladatokkal találjuk szembe magunkat.

2024 évre vonatkozó szakmaközi megbeszélések témakörei:

1. 2024.02.22. Gyermekevédelmi észlelő és jelzőrendszer működése, veszélyeztetettség fogalma, jelzés fontossága
2. 2024.04.22. Bántalmazás, elhanyagolás felismerése és erre vonatkozó jelzések megtétele a hatályos szakmai szabályok szerint
3. 2024.05.28. Gyermekek nyári szünetében a szabadidő hasznos eltöltése.
4. 2024.06.18. Szenvedélybeteg a családban, prevenció és gyógyulási lehetőségek segítő szakember szemével
5. 2024.09.26. Családba fogadott gyermeket nevelő nagyszülőket, rokonokat érintő kérdések
6. 2024.11.21. Korai iskolaelhagyás okai, megelőzésének lehetőségei

Köszönjük Recsk Nagyközség Önkormányzata, a Recski Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Recski Karitászcsoport, a REHOK és a jelzőrendszer tagjainak eddigi segítő együttműködését, szíves támogatásukra a jövőben is számítunk!

Tisztelt Képviselő - testület! Kérjük, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjenek.

Recsk, 2024. május 14.

Törökné Tóth Mária

intézményvezető

Albertusz-Bogács Beáta

családsegítő